

Переваги	Недоліки
зберігається в блокчейні)	повернути)
Рахунок неможливо заблокувати або відмовити в обслуговуванні	
Децентралізація: менший ризик втрат коштів у разі зламу, хакерської атаки	
Незалежність	
Не має обмежень у часі, місці та сумі переводу	

Поки що головною перевагою криптовалюти є абсолютна незалежність. Вона не підлягає жодному з урядів чи фінансових інститутів. В системі обігу криптовалют відсутні посередники та бюрократія.

Динаміка росту чи падіння криптовалют залежить від більшості факторів, основними з яких є:

- збільшення кількості покупців чи продавців приймаючих криптовалюту до розрахунку;
- плани та дії тих чи інших держав щодо легалізації чи заборон глобальних криптовалют;
- готовність інвесторів вкладати у криптовалюту гроші.

Література:

1. Деякі аспекти обігу криптовалют: сучасний зарубіжний досвід правової регламентації. URL: <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/8/42.pdf> (дата звернення 07.12.2021).

2. Феномен биткоина: регулювання фінансових ринків и прогнозы. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-bitkoina-regulirovanie-finansovyh-rynkov-i-prognozy> (дата звернення 07.12.2021).

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА БІОГАЗУ В УКРАЇНІ

Довгопол О.Ю.

*Науковий керівник: Шевченко І.Ю., д.е.н, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В умовах наростання економічної нестабільності, викликаній активною боротьбою ключових гравців світового політичного простору за енергоносії, а також щорічно зростаючих тарифів на тепло- й електроенергію та паливо для суб'єктів господарювання в Україні, як ніколи раніше актуальними є розробка та впровадження у виробничий процес альтернативних джерел енергії, серед яких доцільно виділити біогаз.

Біогаз – це газ, який утворюється при мікробіологічному розкладанні біомаси чи біовідходів під впливом 3-ьох видів бактерій: гідролізних,

кислотоутворюючих і метанотвірних. Виробництво біогазу має значний не лише економічний (скорочення витрат на енергоносії), а й економіко-екологічний ефект, який, в першу чергу, полягає у скороченні викидів метану до атмосферного повітря за рахунок абсорбування у біогазовій установці й отриманні органічних добрив, які є більш безпечними для ґрунтів і ґрунтових вод, ніж штучні добрива [1].

Виробництво біогазу, яке може широко застосовуватися національними виробниками, є вкрай важливим напрямком зменшення їх енергетичної залежності від зовнішніх джерел енергії.

Відповідно до даних компанії «Вітесо» [2] найбільш енергоефективними (за критерієм насиченості отриманого біогазу) видами сировини для виробництва біогазу є: у групі субстратів «Силос і енергетичні культури» – силос рапсу (CH₄ = 55,9%), силос червоної конюшини (CH₄ = 55,3%), силос червоної конюшини (2-й укіс) (CH₄ = 55,2%), силос конюшини (1-й укіс, початок цвітіння) (CH₄ = 55,1%); у групі субстратів «Коренеплоди, зерно, насіння» – рапс (CH₄ = 65,7%), соняшник (CH₄ = 63,5%), горох (CH₄ = 55,0%); у групі субстратів «Овочі» – цибуля (CH₄ = 65,0%), цибульна шкірка (CH₄ = 65,0%), цвітна капуста (CH₄ = 56,0%), свіжий гарбуз (CH₄ = 55,8%); у групі субстратів «Жир, олія» – жир (CH₄ = 68,0%), льняна олія (CH₄ = 68,0%), рапсова олія (CH₄ = 68,0%), соняшникова олія (CH₄ = 68,0%), соєва олія (CH₄ = 68,0%); у групі субстратів «Відходи тваринництва» – свіжий курячий послід (CH₄ = 65,0%), рідкий свинячий навіз (CH₄ = 60,0%), свинячий навіз з підстилкою (CH₄ = 60,0%); у групі субстратів «Відходи харчової промисловості» – казеїн (CH₄ = 69,1%), відходи сироварень (CH₄ = 67,5%), кукурудзяний глютен (CH₄ = 66,0%), цільне коров'яче молоко (CH₄ = 62,8%), варені пивні дріжджі (CH₄ = 62,1%), соняшникова мука (CH₄ = 61,3%), соєва мука (CH₄ = 61,2%), сухі пивні дріжджі (CH₄ = 61,0%). Як бачимо, найбільш енергоефективними видами сировини для виробництва біогазу є органічні речовини, зокрема їх відходи.

Україна нині не належить до передових країн світу в контексті утилізації відходів. Як свідчать актуальні дані Державної служби статистики України [3], наразі в середньому по Україні утилізується 21,7% утворених відходів. Вказаний рівень варіюється за регіонами: від 0,2% у Закарпатській області до 81,7% у Хмельницькій області.

Тобто виробництво біогазу в Україні частково сприятиме вирішенню питання активізації утилізаційних процесів і вторинного використання відходів сільськогосподарського виробництва та відходів харчової промисловості. А виходячи з вище наведеного визначення біогазу, додатковими економіко-екологічними ефектами, окрім альтернативного джерела енергії, є скорочення викидів метану та отримання більш безпечних органічних добрив.

На сьогодні річний потенціал виробництва біогазу з відходів органічних речовин в Україні прийнято оцінювати у 7,8 млрд куб. м, що становить близько 25% споживання природного газу (рис. 1).

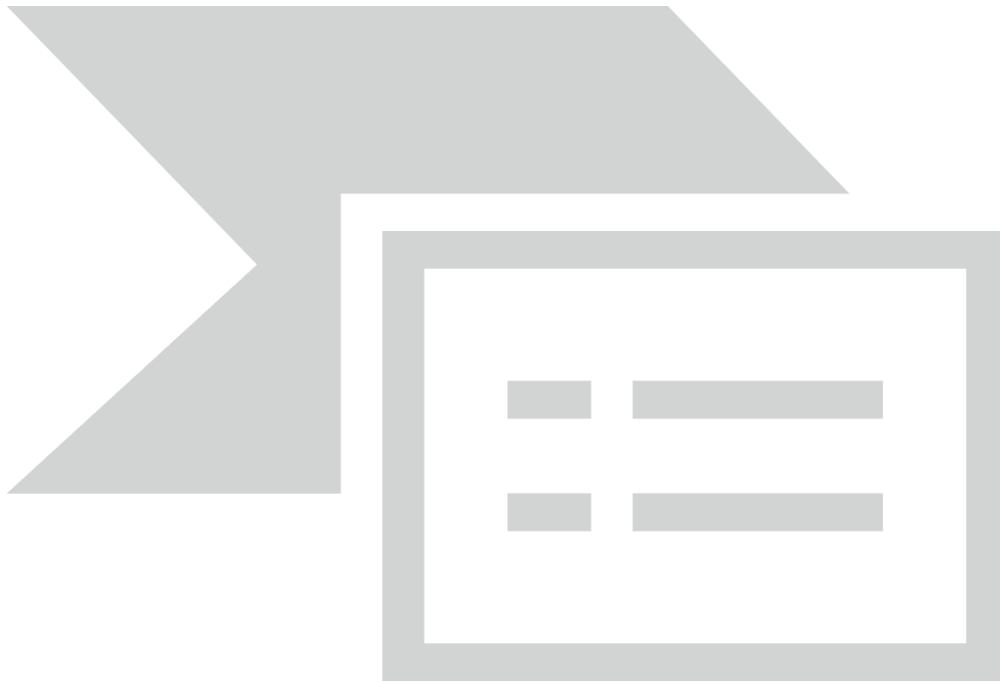

Рисунок 1 – Потенціал виробництва біогазу з відходів органічних речовин в Україні, млн куб. м [4]

Відповідно, можна зробити однозначний висновок, що перспективи виробництва біогазу в Україні є значними, а їх реалізація сприятиме суттєвому зменшенню енергозалежності держави.

Література:

1. Біогаз. Матеріали з Вікіпедії – вільної енциклопедії. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/_Біогаз
2. Выход газа из различного сырья. Официальный сайт компании «Biteco». URL: <http://www.biteco-energy.com/vygod-biogaza-iz-razlichnogo-syrya>
3. Довкілля України: статистичний збірник / За редакцією Олега Прокопенка. К.: Державна служба статистики України, 2021. 189 с.
4. Для чого Україні біогаз. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/05/12/660303>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Іванов Є.В.

*Науковий керівник: Кирчата І.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

На сучасному етапі розвитку суспільства управлінська діяльність зазнає суттєвих змін як за своїм змістом, так і за технологією. Ці зміни пов'язані не тільки з корінною перебудовою форм і методів управління, а й з підвищенням рівня цифровізації суспільства.